

Pedagogisch beleidsplan peuteropvang De Benjamin



Dit document is bijgewerkt in januari 2023

door Karinda van Gernerden, beleidsmedewerker



Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
1. Uitgangspunten.....	4
1.1 Uitgangspunt.....	4
1.2 Het bieden van emotionele veiligheid.....	4
1.3 Ontwikkelingsgebieden.....	5
1.3.1. Het bieden van mogelijkheid tot ontwikkelen van cognitieve competenties.....	5
1.3.2. Het bieden van mogelijkheid tot ontwikkelen van sociale competenties.....	6
1.3.3. Basisdoelen.....	6
1.4 Het overdragen van normen en waarden.....	8
2 De ruimte.....	8
3 Stamgroepen en medewerkers, vrijwilligers of stagiaires.....	9
4 Mentorschap.....	10
5 Kindvolgsysteem.....	10
6 Voorschoolse Educatie.....	11
6.1 Onze visie op voorschoolse educatie.....	11
6.2 Behandelplan en leerdoelen.....	12
6.3 Werkwijze in de voorschoolse educatie.....	12
6.4 Overgang van de voor- naar de vroeg schoolse educatie.....	13
6.5 Inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker VE.....	13
6.6 Doelen van de inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker.....	15
Literatuurlijst.....	15



Inleiding

Peuteropvang De Benjamin is een kleinschalige organisatie. We bieden ouders de gelegenheid hun peuters een opvang op Reformatiorische grondslag te laten bezoeken. De identiteit sluit aan bij de gezinnen en bij de reformatiorische basisschool 'Ds. Abraham Hellenbroekschool' in wiens pand De Benjamin mede gevestigd is.

Vijf ochtenden per week is De Benjamin geopend voor de opvang van onze peuters. De kinderen zijn op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag één, twee of drie maal per week welkom vanaf 2 jaar en 3 maanden tot aan hun vierde jaar. Ook is er de mogelijkheid tot het bieden van Voorschoolse Educatie. Hierbij bezoeken de kinderen 4 ochtenden per week de peuteropvang.

Op de woensdagmorgen zijn alleen kinderen welkom vanaf hun 3^e jaar. Op deze morgen wordt er extra uitdaging geboden en worden kinderen meer voorbereid op de overgang naar de basisschool.

Op De Benjamin werken vijf vaste pedagogisch medewerkers, waaronder de leidinggevende, en vier vaste invalkrachten. Daarnaast is er een pedagogisch coach/VE-coach in dienst.

Het bestuur is betrokken op het werk op De Benjamin. Zij bevorderen het bieden van kwalitatief goede peuteropvang wat aansluit bij de identiteit van de gezinnen. Samen met de leidinggevende ziet het bestuur hierop toe.

In dit document vindt u de pedagogische visie en het pedagogisch beleid ten aanzien van het werk met de peuters op De Benjamin.



1. Uitgangspunten

1.1 Uitgangspunt

Peuteropvang De Benjamin biedt peuteropvang op Reformatoren grondslag. De uitgangspunten daarbij zijn Gods Woord (vanuit de Statenvertaling) en de belijdenisgeschriften. We werken vanuit het besef dat de peuters als individu unieke schepselen van God zijn met hun eigen gaven en talenten.

Uitgangspunt van ons pedagogisch beleid zijn de vier pedagogische basisdoelen van Riksen-Walraven. De uitgangspunten, zoals die worden gehanteerd in de wet *Besluit kwaliteit kinderopvang en peuteropvangwerk*, zijn:

- Het bieden van emotionele veiligheid
- Het bieden van mogelijkheid tot ontwikkelen van cognitieve competenties
- Het bieden van mogelijkheid tot ontwikkelen van sociale competenties
- Het overdragen van normen en waarden

1.2 Het bieden van emotionele veiligheid

Elk kind is uniek en moet tot volle ontplooiing kunnen komen. We willen de kinderen een veilige omgeving bieden waarin het kind zich kan ontwikkelen op sociaal en emotioneel gebied. De veilige omgeving is een belangrijke voorwaarde voor de ontwikkeling. Respect voor het eigene van ieder kind en het tempo waarin het zich ontwikkelt, is hierbij een belangrijk uitgangspunt.

Op onze kleinschalige peuteropvang zijn vijf pedagogisch medewerkers werkzaam die ieder op vaste dagen in de week werken. We sluiten in de opvoeding en begeleiding van elk kind zo nauw mogelijk aan bij de opvoeding in het gezin. Daarom is de uitwisseling van informatie en bevindingen tussen ouder(s) en pedagogisch medewerkers van groot belang. Het is voor een kind belangrijk omdat een kind zich gekend voelt als er belangstelling is voor ervaringen die het op andere dagen op de peuteropvang of thuis heeft gehad. Het geeft het kind een positief gevoel van eigenwaarde. Als medewerkers hebben we iedere morgen, zo mogelijk, contact met degene die het kind komt brengen en/of halen. Aan het begin van de morgen horen we of er thuis bijzonderheden waren, aan het einde van de morgen dragen wij de bijzonderheden van ochtend weer aan de ouders over.

Ontvangst

Ontvangst 's morgens: de peuters worden 's morgens tussen 8.30 en 8.45 uur gebracht door hun ouder(s)/verzorger(s). We begroeten ze bij binnenkomst persoonlijk. Vaak doen ze samen even een spelletje of puzzeltje, waarna de ouder vertrekt. We vangen de peuters, indien nodig, op. Zwaaien samen voor het raam en nemen het dagschema samen door. Vaak is dit voldoende voor het kind om, soms al samen met andere kinderen, te gaan spelen.

Wanneer kinderen blijven huilen, adviseren we ouders niet ongezien weg te gaan, maar het afscheid kort en duidelijk te houden.

Het wennen van de peuters heeft een belangrijke plaats op de Benjamin. Kort voordat de peuter naar De Benjamin komt, wordt het kind samen met de ouder(s) uitgenodigd voor een intake. Het kind mag in de groep op verkenning gaan. De mentor van het kind voert met de ouder(s) een intakegesprek. Hierin benoemen we kort de belangrijke zaken, reiken de informatiegids en liedjesbundel aan en wijzen we hen op de website en het klachtenprotocol. Ook krijgt de ouder in dit gesprek alle ruimte om bijzonderheden over het kind te delen.

De intake duurt van 9.00 tot 10.15 uur. Bij het afscheid zitten we in de kring. We geven de kinderen een welkomscadeautje mee naar huis en zingen een afscheidsliedje. We benoemen altijd dat het kind de volgende keer weer welkom is en dan net als de andere kinderen de hele morgen mag blijven zonder papa of mama.



Nieuwe kinderen hebben tijd nodig om te wennen. In de eerste twee maanden gaan we er heel soepel mee om als een kind niet in de kring wil zitten of geen werkje wil maken. Duurt dit langer, dan gaan we samen met de ouder(s) op zoek naar de oorzaak.

Op onze peuteropvang is het lokaal sfeervol en overzichtelijk, ordelijk en functioneel. Het is een uitdagende leeromgeving met een rust of stiltehoek en verschillende speel- en werkhoeven. Ook zijn er duidelijke (omgangs)regels die door alle leidsters gedragen worden.

Zoals beschreven door van Keulen (2014) ondersteunt een goed dagritme het ontwikkelen, leren en spelen van kinderen. We hanteren een vast dagritme wat door middel van pictogrammen ook in het lokaal terug te vinden is.

Het dagritme van De Benjamin:	
8.30 - 8.45	Inloop
8.30 - 9.00	Vrij spelen
9.10 - 9.40	Dagopening en kringgesprek
9.40 - 10.15	Fruit eten, verschonings- en wc ronde
10.15 - 11.00	Buiten spelen/gymzaal
11.00 - 12.00	Vrij spelen, creatieve activiteit
12.00 - 12.15	Dagsluiting en taalactiviteit/zingen (evt. verjaardag)
12.15 - 12.30	Ophalen van de kinderen

De overgangen tussen verschillende activiteiten gaan altijd hetzelfde. We zingen bij het opruimen, maar ook als we aan tafel gaan bij het fruit eten. In de kring hanteren we dezelfde volgorde van activiteiten en gebruiken hiervoor altijd dezelfde liedjes. Als we naar buiten gaan, doen we dit altijd met behulp van het evacuatiekoord.

Op deze wijze proberen we invloed uit te oefenen op het welbevinden van het kind. Om dit te bevorderen zetten wij het, in de wet vastgelegde, mentorschap in. Hierover meer in hoofdstuk 3.

1.3 Ontwikkelingsgebieden

Op De Benjamin zijn we op veel verschillende gebieden bezig met de ontwikkeling van de kinderen.

De ontwikkelingsgebieden die we van belang vinden bij de peuters, zijn:

- Sociaal-emotionele ontwikkeling
- Persoonlijke ontwikkeling en redzaamheid
- Motorische ontwikkeling
- Creatieve ontwikkeling
- Taal ontwikkeling
- Cognitieve ontwikkeling
- Zintuiglijke ontwikkeling

Dit willen we verder uitwerken in de volgende paragrafen die gaan over het bieden van mogelijkheid tot ontwikkelen van de cognitieve en sociale competenties.

1.3.1. Het bieden van mogelijkheid tot ontwikkelen van cognitieve competenties

Tijdens de hele morgen leren en ontwikkelen de kinderen op de peuteropvang. Volgens de theorie van Erikson, 1902-1994, die beschreven wordt door Becker (2018), is er een wisselwerking tussen de biologische kenmerken van het kind en zijn culturele omgeving waarin andere kinderen en opvoeders een rol spelen.

Op De Benjamin is het kind continue in contact met de leidsters en de andere kinderen, wat het kind aanzet tot ontwikkelen. Door ervaringen en uitdagingen past het kind zijn gedrag aan om zich zo verder te ontwikkelen. Er wordt veel met de peuters gesproken. Alle handelingen worden verwoord en



dialogen worden bevorderd. Ook komen kinderen in aanraking met taal als de boekjes op interactieve wijze worden voorgelezen.

We besteden in het bijzonder tijd en aandacht aan het ontwikkelen van de verschillende vaardigheden tijdens de kringactiviteiten en bij het maken van het werkje. Bij het werkje zijn we niet resultaat-, maar procesgericht. De peuters maken op De Benjamin kennis met verschillende materialen en technieken. We geven de kinderen alle ruimte om te ontdekken en experimenteren en voor spontaan spel. Het lokaal is zo ingericht dat het een uitdagende omgeving is voor de peuters. Er zijn verschillende hoeken met materialen en speelgoed waarin kinderen hun spel (samen) kunnen ontwikkelen, bouwtechnisch of creatief bezig kunnen zijn. Ook het onderbouwplein waarop we buiten spelen biedt de kinderen hiervoor de ruimte. Fietsen, klimmen of in de zandbak spelen zijn favoriete bezigheden van de kinderen. Als kinderen uit zichzelf niet tot spel komen, doen de pedagogisch medewerkers er alles aan om spel uit te lokken en de kinderen te begeleiden in het spel.

Op De Benjamin bevorderen we de zelfstandigheid van het kind. Denk hierbij aan zelf iets aan- of uitdoen, toiletbezoek, opruimen of iets aan iemand vragen. Vanuit het lokaal is de toiletruimte direct bereikbaar en ook zichtbaar. De pedagogisch medewerkers observeren voortdurend of het kind zich zelfstandig kan redden of dat het de steun van de pedagogisch medewerkers nodig heeft bij het omgaan met de ontstane situatie.

We sluiten zoveel mogelijk aan bij de ontwikkeling van elk kind afzonderlijk. Het individu staat bij ons centraal.

1.3.2. Het bieden van mogelijkheid tot ontwikkelen van sociale competenties

Op De Benjamin willen we alle peuters de kans geven zich sociaal te ontwikkelen. We zijn voortdurend bezig met het omgaan met elkaar. De peuteropvang is de ideale gelegenheid om te ontdekken hoe het is om met andere kinderen samen te spelen en te werken. We praten samen, luisteren naar elkaar, delen ervaringen en maken plezier met elkaar. De kinderen krijgen veel tijd om samen te spelen. Dit bevordert niet alleen de ontwikkeling van het spel, maar ook het omgaan met elkaar. Wanneer er conflicten zijn, helpen we de peuters met het oplossen hiervan. We helpen hen om te verwoorden wat er gebeurd is, maar verwoorden daarbij ook hun gevoelens en die van de ander. We leren de kinderen speelgoed te delen en met elkaar te communiceren. De pedagogisch medewerkers begeleiden de kinderen hierin voor zover zij dit nodig hebben.

Samen met de peuters zitten we iedere morgen twee keer in de kring. Tijdens het kringmoment is veel interactie. Pedagogisch medewerkers proberen door het stellen van open vragen de kinderen uit te lokken tot spreken. Peuters krijgen gelegenheid iets te vertellen, worden aangemoedigd om naar elkaar te luisteren en op elkaar te reageren. We leren zo ook dat we rekening moeten houden met een ander en dat we soms op onze beurt moeten wachten.

1.3.3. Basisdoelen

In ons dagprogramma komen veel basisdoelen voor. Alle aanwezige kinderen komen hier dagelijks mee in aanraking. De basisdoelen per ontwikkelingsgebied zijn:

Ontwikkelingsgebied: Omgaan met zich zelf:

- Kan 6 lichaamsdelen benoemen: *we zingen dagelijks bewegingsliedjes waarbij lichaamsdelen worden benoemd. Denk hierbij aan: Hoofd, schouder knie en teen, dit zijn mijn wangetjes enz.*
- Stelt behoeften uit: *wanneer we samen gaan fruit eten en drinken, zingen we eerst het bijbehorende liedje, daarna wachten de kinderen rustig tot het eten en drinken door de pedagogisch medewerkers is uitgedeeld. We begeleiden kinderen als ze speelgoed willen waarmee juist een ander kind aan het spelen is, ze leren dan te wachten tot de ander klaar is of daarover een afspraak te maken.*



- Herkend emoties: *We zingen graag het liedje over de boze, blij en verdrietige beer. We benoemen het wanneer een kind huilt als moeder weg gaat, of juist blij is als een ander je troost of helpt.*

Ontwikkelingsgebied: Omgaan met anderen:

- Speelt naast andere kinderen/speelt hetzelfde spel als de ander: *als kinderen niet weten wat ze moeten doen, wijzen we ze erop wat de ander aan het doen is. Als er een kind wil gaan kleuren, vragen wij : Wil jij ook kleuren?*
- Krijgt belangstelling voor anderen/ heeft voorkeur: *Kinderen kiezen naast wie ze gaan zitten in de kring of met wie ze samen een ring vastpakken met naar buiten gaan.*

Ontwikkelingsgebied: Zelfredzaamheid:

- Kent de eigen naam: *in de kring worden de namen van kinderen opgelezen, ze reageren zelf met "ja juf"*
- Wast zelf de handen: *wij leren de kinderen om hun handen te wassen na het werkje, na toilet bezoek en na het buiten spelen. We helpen en geven aanwijzing tot het kind het kan.*
- Drinkt uit beker: *we vragen kinderen van 3 jaar en ouder zelf trommel of beker open te maken*
- Kan eenvoudige kleding uittrekken of aantrekken
- Helpt met opruimen
- Toilet bezoek: *zelfstandigheid hierin word opgebouwd*

Ontwikkelingsgebied: Kleine motoriek

- Toren bouwen: *iedere dag word constructiemateriaal aangeboden onder begeleiding van één van de pedagogisch medewerkers. De kinderen worden gestimuleerd hiermee te werken*
- Grote kralen rijgen: *dit wordt onder begeleiding van een pedagogisch medewerker zeer regelmatig aangeboden*
- Jas aantrekken: *we werken hierbij aan een steeds grote mate van zelfstandigheid*

Ontwikkelingsgebied: Tekenontwikkeling

- Aanbod: *Er liggen altijd kleurplaten om te krassen en kleuren, de juiste pengreep wordt voorgedaan en gestimuleerd zonder te verplichten.*
- Krabbelen: *Er word aan de kinderen gevraagd ook zelf even hun naam er op te zetten*
- Doelgericht tekenen: *We vragen regelmatig aan de peuters om op de achterkant een rondje of kruisje te tekenen, bij de oudere kinderen vragen we om een poppetje*

Ontwikkelingsgebied: Cognitieve ontwikkeling

- Puzzelen: *er liggen dagelijks puzzels klaar in verschillende moeilijkheidsgraden. We hebben ook puzzels van tegenstellingen.*
- Vormenstoof: *hiermee benoemen we de verschillende vormen*
- Kleuren: *Als er gekleurd wordt, vragen we naar of benoemen wij de kleur. Ook in de kring worden dagelijks naar kleuren gevraagd van de tabbladen in de map of van de gebruikte pennen. We hebben ook een magneetbord met letters en cijfers in diverse kleuren waarbij kleuren gesorteerd kunnen worden.*
- Tegenstellingen: *In de kring gebruiken we vaak tegenstellingen*



- Sorteren: *Vrijwel dagelijks komt het olifantenspel op tafel waarbij olifanten op kleur en grote worden gesorteerd.*
- Geheugen: *Regelmatig wordt er een lotto of memorie spelletje gedaan*

Ontwikkelingsgebied: Ontluikende geletterdheid:

- Voorlezen: *er word dagelijks voorgelezen op een interactieve manier, waarbij we alle kinderen zoveel mogelijk betrekken*
- Zelfstandig kennismaken met lezen: *er is een rusthoekje waar kinderen rustig een boekje kunnen lezen. Dagelijks wordt er na het fruit eten en drinken zelfstandig een boekje gelezen.*
- Kennismaken met letters: *Er zijn 2 magneet bordjes met letters en cijfer. Wanneer kinderen daar belangstelling voor hebben mogen ze daarmee spelen*

Ontwikkelingsgebied: Ontluikende gecijferdheid

- Tellen: *we tellen elke dag de kinderen in het nederlands en in het engels. We vragen dan ook altijd hoeveel jufs er zijn.*
- Spelletjes: *we bieden spelletjes aan waar bij ze moeten sorteren en verdelen*

1.4 Het overdragen van normen en waarden

Op De Benjamin willen we zoveel mogelijk aansluiten bij de thuissituatie van de kinderen. Omdat wij een reformatrische peuteropvang zijn, verwachten wij van de ouders en de ouders van ons dat ons denken en handelen in overeenstemming is met het Woord van God. We richten ons leven in naar Zijn Wet.

We besteden hier in de kring aandacht aan wanneer we met elkaar uit de kinderbijbel lezen, maar ook op andere momenten van de morgen zal dit invloed hebben op wat we zeggen en hoe onze houding is naar elkaar.

Er wordt geleefd vanuit de Nederlandse cultuur en gewoonten. Ook besteden we jaarlijks aandacht aan het koningshuis.

De regels van waaruit we spreken en handelen zijn:

- De Bijbel is ons kompas
- We hebben respect voor andere mensen
- We bieden structuur en duidelijkheid
- We communiceren helder

2 De ruimte

De Benjamin is gevestigd in het gebouw van de Ds. A. Hellenbroekschool. Er wordt gebruik gemaakt van één groepsruimte, het in pandige speellokaal en van de toiletten die vanuit het lokaal te bereiken zijn.

Het lokaal is ingericht met een hoge werk-/instructietafel waar met een kleine groep peuters aan gewerkt kan worden, daarnaast zijn er ook lage tafels en stoelen waaraan de kinderen kunnen zitten. Tijdens het spelen of werken kan hier met constructiemateriaal gewerkt worden of kunnen er puzzels en/of kleurplaten gemaakt worden.

De speelruimte is verdeeld in de huishoek, autohoek, leeshoek en themahoek.

De huishoek is uitgerust met een keukentje met bijbehorende spelmaterialen. Ook staat er een tafeltje met 4 rode stoelen en een kinderbank.



In de autohoek ligt een autokleed en zijn er diverse soorten rijdend materieel te vinden. In de kast staat een ton met diverse auto's, een houten treinbaan, een plastic autobaan en wat grotere wagens. In de leeshoek staat een goed gevulde boekenkast met boeken op het niveau van de kinderen. Er staat een bankje waarop de kinderen rustig, al dan niet zelfstandig, een boekje kunnen lezen. Ook zijn er voelmaterialen zoals knuffels aanwezig.

In het lokaal is ook een zand/watertafel waarbij ieder thema anders materialen gebruikt worden om de sensorische ontwikkeling te stimuleren.

De themahoek wordt bij ieder thema aangepast zodat er een spel ontstaat wat gericht is op het thema. Ook kunnen hier bijbehorende activiteiten worden aangeboden.

In de toiletruimte die hoort bij het lokaal is een commode geplaatst. Bij deze commode hoort een hoog werkblad met een warmwaterkraan waar de pedagogisch medewerkers gebruik van kunnen maken.

Deze is zo ontworpen dat het veilig is met het oog op de peuters.

3 Stamgroepen en medewerkers, vrijwilligers of stagiaires

Groepen

De ouders hebben de mogelijkheid om hun kind 1, 2, 3 of 4 ochtenden per week de peuteropvang te laten bezoeken. Hierdoor zijn er vier verticale stamgroepen.

Iedere stamgroep telt maximaal 16 peuters in de leeftijd van 2 jaar en 3 maanden tot aan 4 jaar.

Pedagogisch medewerkers

Voor de peuters en hun ouders is het duidelijk welke pedagogisch medewerker er op welke dag is. Elke stamgroep wordt begeleid door twee vaste, geschoolde pedagogisch medewerkers, daarnaast hebben de peuters altijd een aantal bekende kinderen bij zich in de groep.

Peuters kunnen per week 2 of meer stamgroepen bezoeken. De medewerkers hebben maandelijks teamoverleg. Daarnaast is er ook dagelijkse overdracht van de bijzondere dingen en tussentijdse afstemming.

Wanneer een pedagogisch medewerker ziek is, zorgt de leidinggevende voor vervanging. Invallen gebeurt door één van de andere pedagogisch medewerkers of de vaste invalkrachten. Bij onverwachte ziekte of calamiteiten, is de leidinggevende altijd bereikbaar en zorgt dat er vervanging komt. In geval van nood kan ook de directeur van de basisschool worden ingelicht en/of kan eventueel een onderwijsassistent te hulp komen.

Coaching medewerkers

Onze medewerkers ontvangen coaching van een pedagogische coach. Eén van onze medewerkers is hiervoor opgeleid en heeft een actieve rol in de ontwikkeling van de pedagogisch medewerkers.

Ieder cursusjaar werken we met alle medewerkers aan een gezamenlijk leerdoel. De coach spreekt met het team tijdens teamvergaderingen over dit leerdoel en geeft hierbij ook opdrachten in de praktijk. Zoveel mogelijk sluit ook de jaarlijkse scholing aan op het leerdoel.

Daarnaast voert de coach met de medewerkers jaarlijks een persoonlijk coachingsgesprek. Indien gewenst wordt er naar aanleiding van dit gesprek een traject gestart waarin wordt gewerkt aan een persoonlijk leerdoel.

Vrijwilligers

Op De Benjamin worden geen vrijwilligers ingezet in de dagelijkse praktijk van de begeleiding en verzorging van de peuters. Wel worden ouder(s) regelmatig gevraagd mee te helpen bij o.a. schoonmaken, maken van hoeden en begeleiding van uitjes. Ouder(s) dragen bij deze activiteiten nooit hoofdverantwoordelijkheid.

Stagiaires

Kinderopvang De Benjamin is een erkend leerbedrijf om mbo-studenten niveau 2 te begeleiden in de groepspraktijk. Ook komt het voor dat jongeren een korte maatschappelijke stage bij ons vervullen.

Stagiaires werken altijd 'boventallig' op de groep en werken samen met gediplomeerde pedagogisch medewerkers. Samen met de pedagogisch medewerker dragen deze stagiaires zorg voor het welzijn van de peuters, het verzorgen van eten en drinken, het begeleiden van activiteiten. Hierbij is altijd een



pedagogisch medewerker aanwezig als hoofdverantwoordelijke. De stagiaire zal nooit de hoofdverantwoordelijkheid over de groep dragen. Wanneer de stagiaire voor een langer periode aanwezig is en daarbij opdrachten te vervullen heeft, zullen wij vragen om een VOG en het tekenen van een stage overeenkomst.

Bij de *maatschappelijke stage* zullen jongeren nooit de verantwoordelijkheid dragen over kinderen. Het doel van deze stage is de oriëntatie op het vak van pedagogisch medewerker en bijdragen aan het bevorderen van het welzijn van de kinderen. Stagiaires zullen daarom voornamelijk assisterend aanwezig zijn en activiteiten met kleine groepjes kinderen uitvoeren. De pedagogisch medewerker draagt zorg voor een professionele begeleiding van de stagiaire.

De rol van de *MBO-studenten niveau 2* is ondersteunend en uitvoerend. De stagiaire is belast met de dagelijkse taken die voorkomen op de groep. De praktijkopleider evalueert samen met de stagiaire en de pedagogisch medewerkers op de groep welke taken de stagiaire op zich kan nemen. De taken worden afgestemd op het niveau van bekwaamheid van de stagiaire en worden vastgelegd door de praktijkbegeleider.

Stagiaires werken zelfstandig onder supervisie/begeleiding en werken binnen (gesloten, kortdurende) opdrachten.

4 Mentorschap

Het mentorschap op De Benjamin houdt in dat ieder kind gekoppeld is aan één van de pedagogisch medewerkers.

Na de aanmelding door de ouders nodigt de mentor de peuter samen met zijn of haar ouder(s) uit voor de intake. De mentor voert dan het intakegesprek met de ouder(s) en overhandigt deze morgen een klein cadeautje aan het kind om te laten weten dat zij de mentor is.

De mentor observeert en registreert de ontwikkeling van het kind aan de hand van ons kindvolgsysteem *Kijk!*. De mentor geeft deze informatie door aan de ouders en draagt zorg voor de overdracht naar de basisschool. Meer informatie hierover is te vinden in hoofdstuk 4 van dit beleidsplan.

De mentor bespreekt bijzonderheden in de ontwikkeling of het welbevinden van de peuters op het teamoverleg. Indien nodig wordt een handelingsplan opgesteld en geëvalueerd.

De mentor is voor ouders het eerste aanspreekpunt als er vragen zijn over de ontwikkeling en het functioneren van het kind. De mentor zal op haar beurt zelf ook degene zijn die ouders benadert als er bijzonderheden zijn (voorgevallen). Bij bijzonderheden zoeken we een rustig moment of rustige ruimte op om persoonlijke dingen te bespreken. We spreken niet diepgaand over een kind als andere ouder(s) mee kunnen luisteren.

Bij problemen of achterstanden in de ontwikkeling, kunnen we ouders ook verwijzen naar het CJG (Centrum voor Jeugd en Gezin), logopedie of fysiotherapie.

5 Kindvolgsysteem

Op De Benjamin maken we gebruik van het kindvolgsysteem van Bazalt: '*Kijk!*'. Met dit kindvolgsysteem maken we goed inzichtelijk voor ouders en pedagogisch medewerkers hoe ver de peuters zijn in hun ontwikkeling.

Kijk! biedt daarin goede observatiepunten, een duidelijke kijklijn die goed bespreekbaar is met ouders en bij de overdracht ook met leerkrachten van de basisschool.

Bij het registreren in *Kijk!* komt goed naar voren of een kind in de ontwikkeling opvallend voor- of achter loopt. De ontwikkeling is te zien per twee ontwikkelmaanden.



Als peuteropvang hebben wij een signaleren functie. We kunnen aan de hand van de observaties gerichte activiteiten en materialen inzetten om de ontwikkeling van de peuters te stimuleren.

Deze observaties worden door de mentor van het kind gedaan.

Wanneer de peuter de peuteropvang twee maal per week bezoekt, worden de observaties gedaan met 2 jaar en 10 maanden, 3 jaar en 4 maanden en wanneer het kind 3 jaar en 10 maanden is. Als het kind maar één dagdeel komt zal de mentor twee observaties doen. Ook moet een kind minimaal drie maanden op De Benjamin komen willen wij een reële observatie kunnen doen.

Als uit een van de eerste twee observaties bijzonderheden naar voren komen zal de mentor een gesprek met de ouders aanvragen. Als er geen bijzonderheden uit komen, krijgen de ouder(s) van deze observatie een schriftelijk rapport mee. Uiteraard is de mentor altijd bereid een toelichting te geven of vragen te beantwoorden.

Na het invullen van de laatste observatie vanuit *Kijk!* wordt er door de mentor met de ouder(s) gesproken over het welbevinden en de ontwikkeling van hun kind. Na toestemming van de ouders, wordt de observatie daarna naar de leerkracht van de basisschool of naar de leiding van een andere opvang verzonden.

Sociaal Emotionele Ontwikkeling

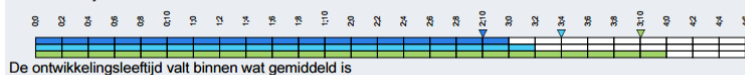
Omgaan met zichzelf (B/D)

De mate waarin kinderen zich bewust zijn van hun eigen bestaan, los van andere mensen. Kennis die het kind van zichzelf heeft, bijvoorbeeld uiterlijke kenmerken, gevoelens, eigenschappen, emoties, motieven.



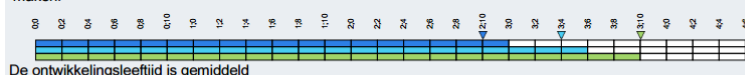
Omgaan met anderen (B/D)

Zich spontaan richten tot de pedagogisch medewerker en andere volwassenen. Ontwikkeling van goede omgangsvormen. Vaardigheden als: contact zoeken, vriendjes maken, samen spelen. Dit vraagt van kinderen dat ze in staat zijn om zich te verplaatsen in de ander en rekening te houden met die ander. Dit vermogen neemt toe met de leeftijd.



Zelfredzaamheid

Bereidheid tot het aanvaarden van een taak en de wil om deze overeenkomstig het doel ervan op eigen kracht af te maken.



Spelontwikkeling

Alleen en samen met anderen met veel fantasie spelen. Zich kunnen verplaatsen in de rol van de ander en zich kunnen schikken naar spelregels.



Omdat de pedagogisch medewerkers van de peuteropvang ook de opvang op de Buiten Schoolse Opvang verzorgen, is een overdracht vrijwel nooit nodig. In sporadische gevallen kan het voorkomen dat de beide medewerkers van de Buiten Schoolse Opvang een kind niet kennen. In dat geval zal er zorg gedragen worden voor een overdracht, waarbij ook de Kijk observatie een rol speelt in de informatievoorziening.

6 Voorschoolse Educatie

6.1 Onze visie op voorschoolse educatie

Op de Benjamin willen we inspelen op het ontwikkelingsniveau van ieder kind afzonderlijk. Daarom bieden we ook voorschoolse educatie aan kinderen die dit nodig hebben. Eén van onze pedagogisch medewerkers heeft hiervoor VE-scholing gevolgd. Zij is de pedagogisch beleidsmedewerker VE. Voor een beschrijving van deze functie en de bijbehorende taken verwijzen wij u naar *6.4 Inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker VE*.

Allereerst willen wij onze visie op de voorschoolse educatie uiteenzetten.

Door het bieden van voorschoolse educatie geven we de kinderen meer bagage mee om een goede (betere) start te maken op de basisschool. We bieden hen individueel of in de kleine kring activiteiten aan die liggen in de zone van de naaste ontwikkeling, volgens het concept van Lev Vygotsky (1896 – 1934). De voorschoolse educatie geeft ons de gelegenheid om de activiteiten aan te laten sluiten bij



de competenties van het kind. We zoeken voor het onderwijs materialen en instructiemogelijkheden die passen bij (de ontwikkeling van) het kind. We kunnen hen zo voldoende ondersteuning bieden en prikkelen hiermee het kind om vaardigheden te ontwikkelen.

We vinden het van groot belang om zo alle kinderen met eigen gaven, talenten en ontwikkelingsniveau goed voor te bereiden op het instromen op het basisonderwijs of passend onderwijs te zoeken.

6.2 Behandelplan en leerdoelen

Wanneer gesignaleerd wordt dat kinderen een ontwikkelingsachterstand hebben, komen zij in aanmerking voor deze educatie. Het signaleren kan al voor de aanmelding voor onze peuteropvang gedaan zijn door ouders in combinatie met andere deskundigen, maar ook wij zijn hier alert op en observeren dit mede met behulp van het kindvolgsysteem *KIJK*.

Wanneer een peuter wordt aangemeld of doorverwezen met een indicatie voor Voorschoolse Educatie, maakt de pedagogisch beleidsmedewerker VE hiervoor een apart begeleidingsplan.

Allereerst wordt er een gesprek gevoerd met de ouders van de peuter om in kaart te brengen en te bespreken wat de reden is voor de indicatie van VE. We starten met een observatieperiode van minimaal 6 weken. Daarna wordt er door de pedagogisch beleidsmedewerker VE een behandelplan opgesteld met de leerdoelen waaraan we zullen werken.

De pedagogisch beleidsmedewerker VE werkt samen met de andere pedagogisch medewerkers aan de leerdoelen van de peuter. Twee maal per week neemt de pedagogisch beleidsmedewerker VE de peuters waar voorschoolse educatie aan wordt geboden mee om buiten de groep activiteiten uit te voeren die de ontwikkeling bevorderen. Twee dagen per week is hiervoor een aparte ruimte beschikbaar binnen het gebouw.

Elke twee maanden voert de pedagogisch beleidsmedewerker VE een gesprek met de ouder(s) om de voortgang te bespreken. Van dit gesprek wordt een verslag gemaakt. Hierin worden ook de leerdoelen bijgewerkt.

Tussentijds wordt gebruikt gemaakt van een heen-en-weer schriftje tussen ouders en pedagogisch medewerkers. In dit schriftje worden bijvoorbeeld gebeurtenissen of belevenissen geschreven zodat de school- en thuissituatie zo goed mogelijk bij elkaar aansluiten.



6.3 Werkwijze in de voorschoolse educatie

De peuters die een VE-indicatie hebben, komen vier ochtenden per week naar De Benjamin. Op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag zijn zij van 8.30 tot 12.30 uur welkom. Op deze wijze ontvangen zij per week 16 uur onderwijs. Per jaar is de peuteropvang 40 schoolweken geopend. Hieruit volgt dat een peuter met VE-indicatie vanaf de leeftijd van 2,5 jaar 60 schoolweken á 16 uur (dus 960 uur) onderwijs kan ontvangen.

Voor de VE-kinderen zijn er verschillende werkvormen om te werken aan de leerdoelen. We werken hiervoor nauw samen met ouders en eventuele andere betrokkenen.

Op de opvang wordt er geoefend met toepasselijke werkvormen en materialen. De kinderen worden zo veel mogelijk betrokken bij taalspelletjes. De pedagogisch beleidsmedewerker VE zorgt ook dat er materialen beschikbaar zijn voor de andere pedagogisch medewerkers om met de leerdoelen aan de slag te gaan.



Voor de VE-kinderen worden soms materialen aangeschaft waarvan we vermoeden dat ze hun ontwikkeling zullen bevorderen. Ook gebruiken de pedagogisch medewerkers bijvoorbeeld de zand-watertafel om de motoriek of het sensomotorisch spel te bevorderen.

Bij ieder thema gaat er met alle kinderen een thema brief mee naar huis, waarin ook de woorden staan die bij het thema aan bod komen. De VE kinderen krijgen daarnaast ook woordkaartjes mee waarmee de ouders met de peuters kunnen oefenen. Dit kan bijvoorbeeld in lotto of memorie spelvorm.

Wij hebben een logeerkoffertje met knuffeltje en boekjes. Dit koffertje mogen de kinderen om de beurt mee naar huis nemen. Zo stimuleren we ouders om boekjes voor te lezen. Voor de VE kinderen is er een speciaal koffertje wat aansluit bij hun ontwikkeling.

Ook hebben we een account bij 'Bereslim'. De ouders van de VE kinderen hebben hiervoor een inlogcode gekregen en kunnen hier digitaal prentenboeken lezen. Hiermee raken de ouders die geen Nederlands spreken ook meer betrokken bij de Nederlandse taal.

Wanneer kinderen ook andere begeleiding krijgen, van bijvoorbeeld een logopedist(e), vragen we ouders ons op de hoogte te houden van de voortgang en inhoud van de begeleiding om zoveel mogelijk te kunnen aansluiten.

6.4 Overgang van de voor- naar de vroeg schoolse educatie

Vanaf het moment dat deze kinderen ongeveer 3,5 jaar oud zijn, overlegt de pedagogisch beleidsmedewerker VE regelmatig met de IB-er van de basisschool over de voortgang van deze kinderen. Ook komt de IB-er een paar keer op de groep om het functioneren van het kind te zien. De leerkrachten van de basisschool maken met alle kinderen al voor ze 4 jaar worden even een praatje zodat het kind de nieuwe juf leert kennen. Voor de VE kinderen volgt een warme overdracht met ib-er, leerkracht, ouders en de pedagogisch beleidsmedewerker VE.

Voor kinderen die naar een andere basisschool gaan, heeft onze pedagogisch beleidsmedewerker VE overleg met ouders. We nodigen de IB-er van de betreffende school ook uit voor een gesprek.

6.5 Inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker VE

De pedagogisch beleidsmedewerker VE heeft als taak de kwaliteit van de voorschoolse educatie te bewaken. In de wet kinderopvang wordt de volgende definitie gebruikt van de pedagogisch beleidsmedewerker VE: *de persoon van 18 jaar of ouder die werkzaam is bij een kindercentrum, bezoldigd is en belast is met de totstandkoming en implementatie van pedagogische beleidsvoornemens of het coachen van beroepskrachten bij de uitvoering van hun werkzaamheden.*

De uren van de beleidsmedewerker VE worden bepaald aan de hand van het aantal doelgroepkinderen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de berekening zoals is opgenomen in de Wet Kinderopvang: aantal doelgroepeuters x 10 uur (jaarbasis)

Op zowel 1 januari 2022 als 1 januari 2023 waren er 5 doelgroepeuters die gebruik maken van de voorschoolse educatie op De Benjamin¹.

¹ Vanwege de privacy van medewerkers en doelgroepeuters, worden hun gegevens niet opgenomen in dit beleidsplan. Indien nodig kunnen deze gegevens worden opgevraagd bij de leidinggevende die beschikt over een document 'verantwoording VE doelgroepeuters' en het 'opleidingsplan' van de organisatie. De cijfers van de laatste 2 jaren worden opgenomen in dit beleidsplan.



Hieruit volgt dat er jaarlijks bij onze organisatie minimaal 50 uur in deze functie gewerkt moet worden. Per dag is er één peutergroep op De Benjamin, waardoor alle uren in 1 groep kunnen worden ingezet. De VE doelgroeppeuters zijn welkom op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag. De beleidsmedewerker VE heeft voor deze functie een contract van 6 uren per week, 40 weken per jaar. Totaal komt dit neer op 240 uur per jaar. Dit is inclusief de functie van HBO-er op de groep welke wordt ingezet om de kwaliteit van het VE onderwijs te verhogen. Naast de 240 uur is de beleidsmedewerker VE in dienst voor 30 uur per jaar om de taak van pedagogisch coach uit te voeren.

De taak van de pedagogisch beleidsmedewerker VE is tweezijdig:

1. De beleidsmedewerker VE volgt de ontwikkeling van de VE kinderen, anticipeert hierop met het activiteiten aanbod en voert gesprekken met ouders en eventuele instanties.
2. De beleidsmedewerker VE kijkt wat de medewerkers nodig hebben om de VE kinderen zo goed mogelijk te begeleiden, biedt coaching en zoekt passende bijscholing.

Wat betreft het volgen en stimuleren van de ontwikkeling van de VE kinderen zijn er de volgende afspraken gemaakt op De Benjamin:

- De beleidsmedewerker VE is 4 tot 6 uur per week in de groep aanwezig. Zij observeert de kinderen en ondersteunt de medewerkers met hun aanpak van de VE kinderen.
- De beleidsmedewerker VE legt materialen klaar en geeft wekelijks uitleg aan de pedagogisch medewerkers wat er met de kinderen gedaan kan worden. De leerdoelen van de VE kinderen worden tijdens team overleg besproken. Er ligt een schriftje waar in de bevindingen van de medewerkers worden opgeschreven.
- De beleidsmedewerker VE zorgt bij ieder thema voor een werkvorm waar thuis mee gewerkt kan worden om de ontwikkeling te stimuleren.

Wat betreft het ondersteunen van de medewerkers, zijn er de volgende afspraken:

- Het bieden van Vroeg en Voor schoolse educatie vraagt van alle betrokkenen een professionele inzet. Al onze medewerkers hebben een cursus VVE gevolgd.
- De pedagogische beleidsmedewerker VE bewaakt de kwaliteit van de educatie door de pedagogisch medewerkers. Zij voert hiervoor jaarlijks gesprekken met de medewerkers en observeert de dagelijkse gang van zaken op de groep.
- Jaarlijks coacht de pedagogisch beleidsmedewerker VE de pedagogisch medewerkers aan de hand van een gezamenlijk leerdoel voor het gehele team. Het leerdoel van 2021/2022 was: 'Hoe zetten we taal op een goede manier in bij de communicatie met kinderen?' In 2022 is er naar aanleiding van dit leerdoel een bijpassende cursus gebarentaal gevolgd door alle pedagogisch medewerkers.

In 2022/2023 denken we er tijdens teamvergaderingen over na hoe verschillend de kinderen zijn en hoe we tegemoet kunnen komen aan de eigenheid van kinderen. Peuters ontwikkelen op hun eigen tempo en met hun eigen vaardigheden. Dit vraagt ook in ons handelen dat we dit afstemmen op de verschillen tussen de kinderen.

In 2023 zal opnieuw een bijpassende cursus worden aangeboden aan alle medewerkers.

- De VE-coach helpt en coacht de pedagogisch medewerkers die met VE werken. De Benjamin beschikt over een opleidingsplan waarvan het opleidingsplan VE een onderdeel is. We werken hiermee aan het op peil houden van de kennis en vaardigheden van de beroepskrachten voor voorschoolse educatie.



6.6 Doelen van de inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker

De doelen zijn:

- De inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker verhoogt de kwaliteit van de educatie op De Benjamin.
- De doelgroeppeuters worden gestimuleerd in hun ontwikkeling. De ontwikkeling is te volgen door middel van de registraties in ons kindvolgsysteem *Kijk*.
- Pedagogisch medewerkers voelen zich competent om te werken met de doelgroepkinderen.
- Ouders worden door de gesprekken met de pedagogisch beleidsmedewerker betrokken bij het volgen en stimuleren van de ontwikkeling van hun peuter.
- Ouders worden door de pedagogisch beleidsmedewerker geholpen bij het zoeken naar mogelijkheden voor hun kind voor passend onderwijs.

Literatuurlijst

- Becker, A. (2018) *Inleiding in de pedagogiek*, Van Gorcum, p. 181-183, 191-193, 201-205
- Riksen-Walraven, M. (2004). *Pedagogische kwaliteit in de kinderopvang: doelstellingen en kwaliteitscriteria*. Uitgeverij Boom.
- Van Keulen, A. (2014) *Pedagogisch kader, voor professionele netwerken onderwijs en kinderopvang*, SWP Amsterdam